

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-02-10

Vår referens

Tilde Tibblin

Planeringssekreterare

tilde.tibblin@malmo.se

Riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad

HVO-2025-6404

Sammanfattning

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen har under 2023–2024 sett över hjälpmedelsorganisationen. Detta har resulterat i att förvaltningarna vill göra en del förändringar på området. Förvaltningarna redogör därför i detta ärende för hjälpmedelsområdet och lämnar förslag om att upphäva kommunstyrelsens tidigare beslut som inte längre är aktuella samt att ge förvaltningarna i uppdrag att utreda och komma med förslag på nya riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad.

Förslag till beslut

1. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden upphäver från den 1 mars 2026 samtliga beslut fattade av kommunstyrelsen den 29 mars 2017 i ärende STK-2016-1017, det vill säga:
 - att anta Riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad som gällande från 2017-09-01
 - att anta Modell för hjälpmedelsbeslut som gällande från 2018-01-01 i Malmö stad
 - att anta stadskontorets förslag om hjälpmedel i kommande organisation.
2. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ger hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att, i samarbete med funktionsstödsförvaltningen, ta fram förslag på nya riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad. Uppdraget ska genomföras i samråd med Malmö funktionshinderråd och Malmö kommunala pensionärsråd. Uppdraget rapporteras till nämnden i mars 2027.

Beslutsunderlag

- Stadskontorets tjänsteskrivelse 2017
- Kommunstyrelsens beslut 2017-03-29
- Bilaga 1, Riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad

- Bilaga 2, Modell för hjälpmedelsbeslut i Malmö
- Bilaga 4, Låneförbindelse
- Bilaga 3, Manual för beslutsstöd
- Tjänsteskrivelse HVON 2026-02-25 Riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad

Beslutsplanering

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2026-02-17

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2026-02-25

Beslutet skickas till

Funktionsstödsnämnden för kännedom

Kommunstyrelsen för kännedom

Ärendet

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen har under 2023–2024 sett över hjälpmedelsorganisationen utifrån aspekterna organisation, sortiment, förskrivning och servicenivå. Detta har resulterat i att förvaltningarna vill göra en del förändringar på området. I ärendet redogörs det för hjälpmedelsområdet i förvaltningarna.

Förslag lämnas om att upphäva tidigare beslut som inte längre är aktuella samt att ge förvaltningarna i uppdrag att utreda och komma med förslag på nya riktlinjer för hjälpmedel.

Bakgrund

Vad är ett hjälpmedel?

Det saknas en juridisk definition av vad hjälpmedel är, men det finns beskrivningar och definitioner av begreppet hjälpmedel ur olika perspektiv. I Socialstyrelsens termbank definieras begreppet hjälpmedel som antingen hjälpmedel för det dagliga livet eller hjälpmedel för vård och behandling¹:

- Hjälpmedel för det dagliga livet är en individuellt utprovad produkt som syftar till att bibehålla eller öka aktivitet, delaktighet eller självständighet genom att kompensera en funktionsnedsättning.
- Hjälpmedel för vård och behandling är en förskriven medicinteknisk produkt som syftar till att kontrollera, bibehålla eller förbättra ett medicinskt tillstånd och som är avsedd att kunna användas utan hälso- och sjukvårdsutbildning.

¹ [Socialstyrelsens termbank](#) (hämtad 2025-10-01)

Ett hjälpmedel för det dagliga livet är oftast en medicinteknisk produkt, men det kan också vara en vanlig konsumentprodukt som inte är en medicinteknisk produkt. Ett hjälpmedel för vård och behandling är alltid en medicinteknisk produkt. Skillnaden mellan de två typerna kan förenklat beskrivas så här:

- Medicintekniska produkter är särskilt framtagna för medicinskt bruk och har genomgått omfattande tester för att säkerställa kvalitet och säkerhet. Exempel på medicintekniska hjälpmedel är rullstolar och hörapparater.² Medicintekniska produkter definieras och kravställs i en EU-förordning.³ Patientskadeersättning⁴ kan lämnas vid fel i ”medicinteknisk produkt eller sjukvårdsutrustning” men inte för andra produkter. Ersättning kan exempelvis inte ges vid fel i övriga konsumentprodukter, som förskrivits som hjälpmedel.
- Konsumentprodukter är inte specifikt utvecklade för medicinskt bruk och behöver inte uppfylla samma säkerhetskrav som medicintekniska produkter. Exempel på konsumentprodukter som förskrivs är avancerade förstoringsglas eller appar för kommunikation.⁵

I Malmö stad är följande de mest förskrivna hjälpmedlen:

1. Portabla ramper (ISO-kod 183015)
2. Rollatorer (ISO-kod 120606)
3. Glidbrädor, glidmattor, draglakan och vändningsmaterial (ISO-kod 123103)
4. Manuella tvåhjulsdrevna rullstolar (ISO-kod 122203)
5. Löstagbara stödhandtag (ISO-kod 181810)
6. Duschstolar med eller utan hjul (ISO-kod 093307)

Vad innebär förskrivning av hjälpmedel?

Med förskrivning av hjälpmedel menas ”en åtgärd för att förse en person med hjälpmedel”⁶, och att processen för förskrivning av hjälpmedel omfattar bedömning, utprovning, eventuell specialanpassning, information, träning och uppföljning.⁷ Till det

² [Myndigheten för delaktighet – Hjälpmedel för självständighet och delaktighet](#) (Hämtad 2025-10-01)

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, förkortad MDR

⁴ Enligt 6 § patientskadelagen (1996:799)

⁵ [Myndigheten för delaktighet – Hjälpmedel för självständighet och delaktighet](#) (Hämtad 2025-10-01)

⁶ [Socialstyrelsens termbank](#) (hämtad 2025-10-01)

⁷ Socialstyrelsen (2021) Förskrivning av hjälpmedel - Stöd vid förskrivning av hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning

ska läggas arbetsuppgifterna dokumentation och administrativ hantering vilka är densamma för alla hjälpmedel oavsett komplexitet.

Olika yrkesgrupper är förskrivare inom olika områden. Inom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen kan fysioterapeuter, arbetsterapeuter, sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor vara förskrivare av hjälpmedel.

Ansvarsfördelning mellan kommun och region

Ansvar för att erbjuda hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning är delat mellan regionerna och kommunerna⁸. Hur ansvaret är fördelat när det gäller de olika hjälpmedelsområdena är inte reglerat i lag. Regionerna ansvarar i huvudsak för syn-, hörsel- och ortopedtekniska hjälpmedel. För övriga hjälpmedelsområden delas ansvaret mellan regionerna och kommunerna. Ansvaret styrs i Skåne av den ISO-kodsdelning som skedde mellan kommunerna och Region Skåne 1999 i samband med Ädelreformen och hemsjukvårdsförflyttningen.

Kommunerna ansvarar oftast för patienter från 20 år med vissa undantag där Region Skåne har ansvar. Region Skåne ansvarar exempelvis alltid för elektriska rullstolar och drivaggregat, hjälpmedel vid diabetes och vissa sittanpassningar och kommunikationshjälpmedel. Ansvarsfördelningen innebär att ansvaret för hjälpmedel inte alltid följer tröskelprincipen och ansvaret i rehabiliterings-/vårdprocessen.⁹

Hjälpmedelsguiden Skåne

Hjälpmedelsguiden Skåne är en kompletterande överenskommelse till ansvarsfördelningen mellan Region Skåne och kommunerna i Skåne inom hälso- och sjukvårdsområdet. Hjälpmedelsguiden Skåne är gemensam för Region Skåne och kommunerna och ägs av Vårdsamverkan Skåne. Den omfattar grundläggande, gemensamma principer för ansvarsfördelning och samverkan inom hjälpmedelsområdet i Skåne. Hjälpmedelsguiden Skåne riktar sig i första hand till förskrivare och till andra berörda yrkesprofessioner i Region Skåne eller kommunerna. Inom ramen för Hjälpmedelsguiden Skåne finns också hjälpmedelsrekommendationer på produktnivå.

Ansvarsfördelning inom Malmö stad

I Malmö stad är ansvaret i sin tur uppdelat mellan dels förskrivaren, dels Hjälpmedelscentrum som är organiserat under funktionsstödsförvaltningen¹⁰ och tillhandahåller de förskrivna hjälpmedlen. Hjälpmedelscentrum äger det sortiment som finns i Malmö stad. Inköpen görs genom avrop från Skånes Kommuners ramavtal. Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen hyr i sin tur de förskrivna hjälpmedel som kan återanvändas från Hjälpmedelscentrum. I hyran ingår upphandling, inköp, lagerhållning,

⁸ 8 kap. 7 § och 12 kap. 5 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)

⁹ [Hjälpmedelsguiden Skåne - ansvarsfördelning](#) (hämtad 2025-08-21)

¹⁰ Kommunfullmäktiges reglemente för styrelsen och övriga nämnder, STK-2024-1334

utprovningshjälp, transporter, tillbehör, anpassning/specialanpassning, reparationer, förebyggande underhåll/besiktningar, recirkulation, produktutbildningar, beställningssystem, spårbarhet på produkterna, webbaserad information samt källsortering i samband med skrotning. Hyran betalas till den dagen hjälpmedlen avregistreras på Hjälpmedelscentrum. De hjälpmedel som inte kan återanvändas, och därmed inte hyras, säljs av hjälpmedelscentrum till förvaltningen till inköpspris. Förvaltningen lämnar sedan ut hjälpmedlet till patienten.

På Hjälpmedelscentrum finns hjälpmedelskonsulenter som erbjuder tidsbokad utprovningshjälp till förskrivare av hjälpmedel. Detta rör sig oftast om hjälpmedel utanför bassortimentet och vid mer komplexa patientfall, men de erbjuder även rådgivning och stöd via mejl och telefon. Hjälpmedelskonsulenter anordnar visningar och produktutbildningar för förskrivare både på bassortimentet och mer avancerade hjälpmedel med syfte att förskrivarna ska ha god produktkunskap.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens förskrivande medarbetare har också del i förskrivningen av hjälpmedel till de patienter som bor på de privata särskilda boendeplatserna upphandlade via Skånes Kommuner. Redan ordinerade hjälpmedel, från exempelvis hemsjukvården följer med den enskilde. När den enskilde behöver nya hjälpmedel ska den privata verksamhetens förskrivare, i enlighet med förskrivningsprocessens samtliga delar, ta fram en rekommendation. Verksamhetens förskrivare skickar rekommendation på hjälpmedel till Malmö stad som i sin tur beställer och bekostar hjälpmedel enligt våra regelverk. Den privata verksamhetens förskrivare har sedan uppföljningsansvaret.

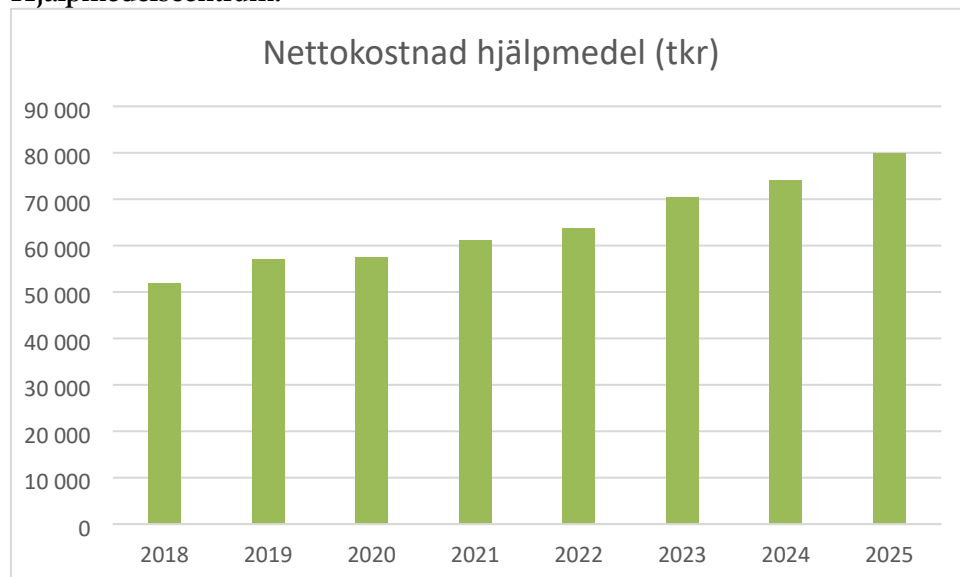
Utveckling på hjälpmedelsområdet sedan 2017

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden bildades den 1 maj 2017. Inför bildandet konstaterades att störst volym av hjälpmedel förväntades i hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och störst komplexitet i funktionsstödsnämnden. Detta antagande överensstämmer fortsatt med förvaltningarnas bild, en uppskattning är att hälsa-, vård- och omsorgsnämnden står för 80 procent av användandet av hjälpmedel och funktionsstödsnämnden för 20 procent.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens kostnader för hjälpmedel har ökat sedan 2017. Kostnaderna har ökat från knappt 52 miljoner kronor 2018 till knappt 80 miljoner kronor 2025. Se figur 1 för kostnadsutvecklingen åren 2018–2025.

Figur 1. Diagram över hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens kostnadsutveckling för hjälpmedel åren 2018–2025. Kostnaderna avser nettokostnad för hjälpmedel från Hjälpmedelscentrum.

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen har ingen tydlig analys kring varför kostnaderna ökar men med en åldrande befolkning kommer behovet av hjälpmedel troligtvis fortsatt att öka. Från 2024 prognosticeras gruppen Malmöbor 66 år och äldre öka från drygt 52 500 personer till drygt 63 600 personer 2035¹¹. Detta kan jämföras med en befolkning i samma åldersgrupp om 48 300 personer år 2017. Det ska dessutom sättas i relation till en samhällslig omställning till nära vård där mer hälso- och sjukvård troligen kommer att ges i hemmet, och dessutom av mer avancerad karaktär.

Det är främst arbetsterapeuter och fysioterapeuter/sjukgymnaster som är förskrivare i hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen. De lägger en förhållandevis stor del av sin arbetstid på att förskriva hjälpmedel. Att förskriva ett hjälpmedel innebär dokumentation och administration för förskrivande medarbetare vilket får som följd att medarbetarnas möjlighet att lägga sin arbetstid på direkt patienttid minskar.

Resultatet från den resursanalys som genomförts åren 2022–2024 i verktyget Kuben¹² visar att förvaltningens arbets- och fysioterapeuter sticker ut i mängden tid som läggs på hjälpmedelsförskrivning jämfört med medarbetare i de andra kommuner som genomfört resursmätningen (cirka 70 kommuner totalt). Per genomsnittlig helårspatient 2024 lägger en fysioterapeut/sjukgymnast i hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen 23 timmar på hjälpmedelsförskrivning. År 2023 var siffran densamma. Detta kan jämföras med snittet för övriga kommuner som genomfört mätningen där medelvärde är 14

¹¹ Befolkningsprognos för Malmö 2025-2035, STK-2025-58

¹² Kuben är ett webbaserat stöd för bedömning av patienters behov samt indirekt tid för medarbetare inom stadens hälso- och sjukvårdsorganisation.

timmar per genomsnittlig helårspatient. För arbetsterapeuterna är motsvarande tid för hjälpmedelsförskrivningen 28 timmar 2024, en ökning mot 2023 då de lade 26 timmar per genomsnittlig helårspatient. Snittet för övriga kommuner var 24 timmar.

Sedan länge finns en problematik kring återlämning och återanvändning av hjälpmedel. Det förekommer att patienter behåller hjälpmedlet för att ha vid senare tillfälle, att patienten eller anhöriga säljer, slänger, ger bort eller lånar ut hjälpmedel. Detta innebär att förvaltningen har en kostnad för hjälpmedel som inte används och där patienten inte har ett pågående behov. Under hösten 2024 gjordes ett stort arbete inom ordinärt boende för att se över de hjälpmedel som sektionerna betalade hyra för. Miljontals kronor betalades felaktigt, antingen för hjälpmedel som redan var skrotade, eller där patienten avlidit eller flyttat eller där kostnaden egentligen skulle ligga på annan förvaltning eller avdelning. Verksamheten identifierade att det behövs större incitament för att få patienten att återlämna sina hjälpmedel när behov upphör, 21 av 33 kommuner i Skåne har infört abonnemangsavgifter för hjälpmedel bland annat som ett sådant incitament.

Tidigare politiska beslut på området

År 2015 skickade Stadsområdesnämnd Innerstaden, som då organiserade Hjälpmedelscentrum, en skrivelse till kommunstyrelsen. Skrivelsen lyfte att det fanns behov av tydliga beslutsvägar för att främja likställighet och kostnadskontroll, politisk viljeinriktning kring Malmö stads ambitionsnivå angående hjälpmedel och tydliggörande av Malmöbons egenansvar kontra Malmö stads hjälpmedelsansvar. Kommunstyrelsen gav därför stadskontoret i uppdrag att tillsammans med stadsområdesförvaltningarna ta fram förslag till hjälpmedelshantering i Malmö stad. Uppdraget avslutades med ett beslut i kommunstyrelsen den 29 mars 2017, det vill säga en dryg månad innan staden omorganiserades till fackförvaltningar.

Kommunstyrelsens beslut¹³ lyder:

- att anta Riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad som gällande från 2017-09-01
- att anta Modell för hjälpmedelsbeslut som gällande från 2018-01-01 i Malmö stad
- att anta stadskontorets förslag om hjälpmedel i kommande organisation.

Därefter har inga politiska beslut tagits på hjälpmedelsområdet av varken hälsa-, vård- och omsorgsnämnden eller funktionsstödsnämnden. Därmed gäller fortsatt ovanstående beslut.

¹³ STK-2016-1017

Riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad

Kommunstyrelsen beslutade om helt nya riktlinjer för hjälpmedel att börja gälla den 1 september 2017, se bilaga 1. Riktlinjerna innehåller dels en kort beskrivning av Malmö stads ansvar, CE-märkning och beslutsmandat (se vidare under rubriken Modell för hjälpmedelsbeslut). Framför allt innehåller riktlinjerna en sammanställning av det förskrivningsbara bassortimentet i Malmö stad i form av Kommunförbundet Skånes hjälpmedelsrekommendationer på produktnivå 2016.

Dessa riktlinjer är 2025 inte uppdaterade utifrån nuvarande arbetssätt, dels vad gäller de olika beslutsmandaten, dels utifrån att hjälpmedelsrekommendationerna på Skåne-nivå inte ser likadana ut som 2016, men i riktlinjerna utgör dessa grund för Malmö stads sortiment.

Modell för hjälpmedelsbeslut

Kommunstyrelsen beslutade att anta Modell för hjälpmedelsbeslut att gälla från 1 januari 2018, se bilaga 2. Modellen består av fyra beslutsnivåer där det framgår vilken typ av beslut som får fattas på respektive nivå samt vem som får fatta det. Det framgår också i modellen vilka beslutsunderlag som krävs, frekvensen besluten kan tas med och vilken möjlighet till delaktighet som finns för patienten.

1. Nivå 1: Bassortiment
2. Nivå 2: Utanför bassortiment
3. Nivå 3: Särskilt ärende
4. Nivå 4: Malmö stads politiska beslut

I modellen framgår att beslut om anvisningar och sortiment för Malmö stad ska beslutas av politisk nämnd/utskott en gång per år. Detta har inte gjorts sedan beslutet fattades 2017. Ett beslut har tagits av funktionsstödsnämnden under perioden¹⁴. Det beslutet gällde att från och med 1 december 2023 inte längre erbjuda tyngdtäcke/tyngdväst som förskrivningsbart hjälpmedel efter rekommendation från Skånes Kommuner. Beslutet skickades inte till hälsa-, vård- och omsorgsnämnden för kännedom.

Inte heller nivå 3 finns längre på samma sätt som angavs i beslutet. Nu finns en styrgrupp på hjälpmedelsområdet, bestående av avdelningschefer, och ett hjälpmedelsråd som bereder ärenden till styrgruppen.

¹⁴ FSN-2023-2954, Funktionsstödsnämnden den 28 augusti 2023

Organisering kring hjälpmedel

Kommunstyrelsen beslutade 2017 att godkänna ”stadskontorets förslag om hjälpmedel i kommande organisation”. Det förslaget omfattar enligt tjänsteskrivelsen flera delar:

- Hjälpmedelsföreskrivning enligt modell i fyra nivåer börjar gälla den 2018-01-01 (se under rubriken Modell för hjälpmedelsbeslut och bilaga 2)
- Revidering med politisk beredning årligen blir ett ansvar för och sker i samråd mellan funktionsstödsnämnden och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden (se under rubriken Modell för hjälpmedelsbeslut och bilaga 2)
- Riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad börjar gälla från den 2017-09-01 (se under rubriken Riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad och bilaga 1)
- Manual för beslutsstöd används vid bedömning enligt beskrivning i nivå 2 och 3 (se bilaga 3). I beslutet ingick att nivå 2 och 3 i modellen för hjälpmedelsbeslut skulle använda sig av ett beslutsstöd, framtaget av dåvarande Landstinget i Uppsala, i sitt arbete. Beslutsstödet skulle användas som metod för prioriteringar på individnivå vid föreskrivning av hjälpmedel. I prioriteringen skulle kostnadseffektivitet och patientnytta vägas in. Beslutsgruppen för särskilda ärenden skulle också enligt beslutet fastställa regelverk för när beslutsstödet ska användas och hur olika faktorer ska viktas. Beslutsstödet används inte längre inom hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen. Beslutsstödet har inte heller varit det stöd som förväntades vid berörda beslut.
- Förslag på Låneförbindelse antas och börjar gälla 2017-09-01 (se bilaga 4). I ärendet fanns en framtagna mall för låneförbindelse mellan Malmö stad och medborgaren, bilaga 4, som kommunstyrelsen i och med sitt beslut antog att börja användas 1 september 2017. Denna låneförbindelse används inte längre och den är inte heller juridiskt bindande i sin utformning. Numera används en folder ”Information till dig som lånar hjälpmedel” som är framtagen av Skånes Kommuner.
- Befintligt informationsmaterial om hjälpmedel kompletteras med behovstrappan och att tillgänglighet för Malmöbor uppmärksammas vid framtagande av informationsmaterial. Behovstrappan är idag ersatt av Hjälpmedelsguiden som finns på malmo.se/hjalpmedel.
- Vidare utveckling och kvarstående frågor blir ett ansvar för beslutsgruppen.

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutade i sin översyn av kommuncentrala styrdokument i samband med kommunens omorganisation 1 maj 2017 att hänskjuta ansvaret för styrdokumentet

Hjälpmedel i Malmö stad till funktionsstödsnämnden och hälsa-, vård- och omsorgsnämnden¹⁵. Därmed är det hälsa-, vård- och omsorgsnämndens och funktionsstödsnämndens ansvar att revidera eller upphäva kommunstyrelsens beslut på hjälpmedelsområdet.

Förslag om att upphäva tidigare beslut

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen föreslår respektive nämnd att från den 1 mars 2026 upphäva samtliga beslut som fattades av kommunstyrelsen den 29 mars 2017 i ärende STK-2016-1017. Det vill säga att upphäva:

- Riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad
- Modell för hjälpmedelsbeslut
- Stadskontorets förslag om hjälpmedel i kommande organisation inkluderat manual för beslutsstöd och låneförbindelse.

Riktlinjerna och modellen för hjälpmedelsbeslut är de facto inte uppdaterade och gällande i arbetet med hjälpmedel 2025. Förvaltningarna anser därför att de tidigare besluten ska upphävas. Förvaltningarna anser att alla delar, förutom riktlinjer för hjälpmedel, är frågor för professionen och förvaltningen. Det finns flertalet lagar och regler som på olika sätt reglerar förskrivning av hjälpmedel¹⁶ och som oavsett gäller. Därutöver finns Hjälpmedelsguiden Skåne, som förvaltningarna följer.

Socialstyrelsens Kunskapsguiden lyfter i sin genomgång av lagar och regler på hjälpmedelsområdet även lokalt politiskt beslutade regelverk¹⁷. Där exemplifieras vad som kan ingå i sådana regelverk: vilken typ av hjälpmedel sjukvårdshuvudmannen erbjuder, vem som får förskriva hjälpmedel och vilka avgifter som förekommer. Socialstyrelsen poängterar dock att dessa lokala regelverk måste baseras på författningar och den nationella prioriteringsmodellen.

Förslag om uppdrag till förvaltningen

Förvaltningarna föreslår att nämnderna ger förvaltningarna ett uppdrag att utreda vidare och att återkomma till nämnderna med förslag:

¹⁵ STK-2017-501

¹⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), patientlagen (2014:821), patientdatalagen (2008:355), lagen om medicintekniska produkter (1993:584), Socialstyrelsens föreskrifter om användning av medicintekniska produkter i hälso- och sjukvården (HSLF-FS 2021:52), Läkemedelsverkets föreskrifter om medicintekniska produkter (HSLF-FS 2021_32) m.fl.

¹⁷ [Socialstyrelsen – Kunskapsguiden om lagar och regler kring hjälpmedel](#) (Hämtad 2025-10-01)

1. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ger hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen i uppdrag att, i samarbete med funktionsstödsförvaltningen, ta fram förslag på nya riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad.

Uppdraget ska genomföras i samråd med Malmö funktionshinderråd och Malmö kommunala pensionärsråd och rapporteras till nämnderna i mars 2027.

Redan i Stadsområdesnämnd Innerstadens skrivelse till kommunstyrelsen från 2015 lyftes som nämnts att det fanns behov av tydliga beslutsvägar för att främja likställighet och kostnadskontroll, politisk viljeinriktning kring Malmö stads ambitionsnivå angående hjälpmedel och tydliggörande av Malmöbors egenansvar kontra Malmö stads hjälpmedelsansvar. Det är bland annat sådana aspekter som förvaltningarna menar fortsatt skulle vara aktuella i politiskt beslutade riktlinjer, men nya riktlinjer behöver tas fram utifrån samhällets och hälso- och sjukvårdens utveckling sedan 2017 och framåt. Förvaltningarna föreslår därför att nämnderna ger förvaltningarna i uppdrag att i samarbete med varandra ta fram förslag på nya riktlinjer för hjälpmedel i Malmö stad.

Som en del av arbetet att ta fram riktlinjer ingår att titta på hur sortimentet av hjälpmedel ska se ut. Malmö stad har ett generöst sortiment av hjälpmedel jämfört med flera andra skånska kommuner. Flera kommuner har valt att reducera delar av sortimentet med hänvisning till egenansvaret, dvs. att den enskilde själv får köpa hjälpmedlen. Det handlar då om hjälpmedel som inte behöver förskrivas, alltså bedömas, provas ut och eventuellt anpassas, av legitimerad personal. Det kan handla om hjälpmedel som griptång, strumppådragare, förhöjningsdynor och duschpall.

Arbeterapeuter är idag ett bristyrke i Skåne. Tillgång och efterfrågan på fysioterapeuter är idag i balans i Skåne. Efterfrågan på båda yrkena prognosticeras dock öka.¹⁸ Ett argument för att förändra sortimentet på det sätt som andra kommuner har gjort är att nyttja de förskrivande medarbetarnas kompetens på bästa sätt. En ökande äldre befolkning och därmed troligtvis ökade behov av hjälpmedel i kombination med rekryteringssituationen innebär att medarbetarnas specialistkompetens måste tas till vara på bästa sätt och bara användas där den faktiskt behövs.

I nuläget upphandlar Malmö stad sitt bassortiment av hjälpmedel genom Skånes Kommuner. I framtida upphandlingar finns det risk att ett antal hjälpmedel inte längre kommer att ingå eftersom de inte finns i de flesta kommuners sortiment. Det skulle innebära att Malmö stad, med nuvarande sortiment, på egen hand också behöver upphandla hjälpmedel.

Det finns en nyligen påbörjad utredning på uppdrag av Vårdsamverkan Skåne, dvs. samverkansorganet för Region Skåne och Skånes kommuner, med syfte att skapa en

¹⁸ [Arbetsförmedlingens yrkesbarometer september 2025](#)

bättre och mer jämlik försörjning av hjälpmedel i hela regionen, exempelvis kring sortimentet. Om och när det blir aktuellt behöver sortimentet jämkas mellan de olika kommunerna.

Ansvariga

Anna Friberg, avdelningschef

Helen Martinsson, avdelningschef

Berne Forzelius, tf. avdelningschef